

Elektronikusan aláírta:

Sajgó

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám: IV/ 0 0 2 7 8 - 0 / 2022

Alkotmánybíróság

Érkezett:

2022 JAN 26.

E-mail:

részére

Példány:

1

Kezelőiroda:

a Fővárosi Törvényszék,

Melléklet:

8 db

du

Iktatószám: Tio-4-3/2022.

mint elsőfokon eljáró bíróság útján

Budapest, 2022. január 19.

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK
GAZDASÁGI KOLLÉGIUMA 1.

FŐLAJSTROMSZÁM
KEZDŐIRATON:

Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon

Érkezett: 2022 JAN 20.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

PÉLDÁNY:.....IV:.....

MELLÉKLET:.....KÖZTÜK:.....

FŐLAJSTROMSZÁM:
UTÓIRATON:.....

dr. Gerstenbrein György kamarai jogtanácsos

a továbbiakban: Felszámoló], mint
felszámolója valamint a

törvényes képviselő:
felszámolóbiztos, a továbbiakban: Adós]

(a Felszámoló és az Adós a továbbiakban együtt: Indítványozók)

az Adós felszámolására irányuló eljárásban, a Kertész és Társai Ügyvédi Iroda

által képviselt

kifogást tevő - a továbbiakban: Kifogást tevő - által benyújtott kifogás elbírálása
tárgyában folyamatban volt eljárásban, amely eljárásban a Kertész és Társai Ügyvédi Iroda

által képviselt

- továbbiakban:

Beavatkozó - a Kifogást tevő pernyertessége érdekében beavatkozott, a Kúria által hozott
Gf.VI.30.356/2021/7. sorszámú végzéssel szemben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény
(továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztik elő.

Az Indítványozók kérik a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Gf.VI.30.356/2021/7.
végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt a Fővárosi Ítéltábla
12.Fpkhf.43.608/2021/2. sorszámú végzésére is kiterjedő hatállyal semmisítse meg.

Az Indítványozók a kérelmük indokolásaként az alábbiakat adják elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Fővárosi Törvényszék a 2017. szeptember 5-én jogerőre emelkedett 36.G.41.104/2016/16. számú ítéletével kötelezte a Beavatkozót, hogy 15 napon belül fizessen meg az Adós részére 525.000 euró garancia díjat valamint 450.000 euró után 2015. július 15. napjától, 75.000 euró után 2016.11.02. napjától a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, 508.000 forint perköltséget, és rendelkezett a le nem rótt 1.500.000 forint illeték megfizetéséről.

A fenti ítéletben előírt fizetési kötelezettség alapján 2018.04.10. napján a Beavatkozó helyett a Kifogást tevő jogelődje

felek között egyeztetett módon – a Beavatkozó elleni végrehajtási eljárás megakadályozása érdekében – 200.077.129,- Ft összeget átutalt az Adós részére.

A jogerős ítélet ellen a Beavatkozó perújítási kérelmet nyújtott be, amelynek eredményeként a Fővárosi Törvényszék a 30.G.40.696/2018/15. számú végzésével a perújítást megengedhetőnek találta, és amely végzést a Fővárosi Ítéltábla a 12.Gpkf.44.549/2018/2. számú végzésével helybenhagyta.

Az Adós, mint felperes és a Beavatkozó, mint alperes között a fenti per újratárgyalása során a 30.G.40.696/2018/50. számon meghozott ítéletével az Adós keresetét a Fővárosi Törvényszék első fokon elutasította. Az Adós ítélettel szembeni fellebbezése folytán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla a 12.Gf.40.584/2019/11-II. számú, jogerős ítéletével a Fővárosi Törvényszék 30.G.40.696/2018/50. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

A Kifogást tevő a perújítás során született jogerős ítéletről 2020.04.08. napján szerzett tudomást, amelyet követően a Beavatkozóval együtt 2020.04.28-án egyeztetést kezdeményezett a Felszámolónál. A Kifogást tevő a 2020.05.07-én írt levelében kifejtette a Felszámolónak, hogy az Adós részére történt fizetésre adminisztrációs hiba eredményeként került sor, a Kifogást tevő a fizetést valójában a Beavatkozó részére kívánta megfizetni, azonban az tévesen került átutalásra az Adós bankszámlájára. A fentiek alapján a Kifogást tevő felhívta a Felszámolót, hogy az ily módon tévesen megfizetett 199.886.629,- Ft összeget a Cstv. 28. § (4) bekezdése alapján haladéktalanul fizesse vissza a Kifogást tevő részére.

A Kifogást tevő 2020.05.25. napján terjesztette elő a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. tv. (továbbiakban: Cstv.) 51. § (1) bekezdése alapján a kifogását, amelyben arra kérte kötelezni a Felszámolót, hogy az általa a Fővárosi Törvényszék 36.G.41.104/2016/16. számú, utóbb a perújítás eredményeként megváltoztatott ítélete alapján fizetett 199.886.629,- Ft összeget utalja vissza a részére. A Kifogást tevő a kifogását elsődlegesen a Cstv. 28. § (4) bekezdésére alapozta. E körben egyrészt azt állította, hogy adminisztrációs hiba folytán utalta el a Fővárosi Törvényszék 36.G.41.104/2016/16. számú ítélet alapján fizetett összeget a Beavatkozó helyett az Adósnak, másrészt állította, hogy tévedett a Fővárosi Törvényszék 36.G.41.104/2016/16. számú ítélet jogalapját illetően. A Kifogást tevő a kifogásának teljesítését másodlagosan a Cstv. 57. § (1) a) bekezdése alapján kérte, véleménye szerint ugyanis az általa fizetett összeg felszámolási költségnek tekintendő.

A Fővárosi Törvényszék a 24.Fpkh.197/2020/25. számú végzésében (2. számú melléklet) alaptalannak találta a

Kifogást tevő arra vonatkozó igényét, hogy a bíróság kötelezze a Felszámolót a 199.886.629,- Ft összeg visszafizetésére. A Fővárosi Törvényszék végzése indoklásában kifejtette, hogy nem került bizonyításra, hogy a Kifogást tevő valóban tévesen utalta volna el a Beavatkozó helyett az Adós részére a Fővárosi Törvényszék 36.G.41.104/2016/16. számú ítéletével megítélt összeget. A jogalapban való tévedés nem vezethet a Cstv. 28. § (4) bekezdésének az alkalmazáshoz, hiszen az nem tévesen címzett utalás, márpedig a kialakult jogértelmezés és bírói gyakorlat szerint a Cstv. 28. § (4) bekezdése kizárólag a technikai jellegű téves utalásokra vonatkozik. A Fővárosi Törvényszék kifejtette továbbá, hogy a Cstv. 57. § (2) bekezdés taxatív módon határozza meg a felszámolási költségek körét, amelyet szűken kell értelmezni. A Kifogást tevő Adóssal szembeni igénye nem tartozik egyik Cstv. 57. § (2) bekezdése szerinti kategóriába sem, így az nem minősülhet felszámolási költségnek.

A Kifogást tevő fellebbezést nyújtott be az elsőfokú végzéssel szemben. A fellebbezésében elsődlegesen kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla a kifogást találja megalapozottnak és a Felszámolót kötelezze a 199.886.629,- Ft Kifogást tevő részére történő visszafizetésére. A Kifogást tevő fellebbezésében másodlagosan kérte a Felszámoló arra való kötelezését, hogy a követelését felszámolási költségként igazolja vissza a részére. Harmadlagos kérelmében a Kifogást tevő azt kérte, hogy a bíróság követelésének „A) kategóriás” nyilvántartásba vételére utasítsa a Felszámolót.

A Felszámoló a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú eljárás során már előadottakat fenntartotta.

A Fővárosi Ítéltábla a 12.Fpkhf.43.608/2021/2. számú végzésében (3. számú melléklet) az elsőfokú végzést megváltoztatta, és kötelezte a Felszámolót, hogy 15 napon belül fizesse vissza a Kifogást tevő részére a Fővárosi Törvényszék 36.G.41.104/2016/16. számú ítélete alapján elutalt 199.886.629,- Ft összeget.

A Fővárosi Ítéltábla nem találta bizonyítottnak, hogy a Kifogást tevő fizetésére adminisztrációs hiba folytán került volna sor. Megállapította, hogy a Cstv. 28. § (4) bekezdése olyan hitelezői követelésre vonatkoztatható csak, mely az adós bankszámlájára tévesen címzett átutalás folytán került. Az adott ügyben azonban a Kifogást tevő jogelődje nem tévedésből teljesített az Adós részére.

A fentiek ellenére a Fővárosi Ítéltábla mégis alaposnak találta a Kifogást tevő kifogását, melynek jogi indoklását lényegében egyetlen eseti döntésből, a Kúria Gfv.VII.30.049/2021/5. számú – még a Cstv. 28. § (4) bekezdésének hatálybalépése előtti ügyben született - határozatából vezette le. Véleménye szerint az, hogy a perújítás eredményeként sor került a Fővárosi Törvényszék 36.G.41.104/2016/16. számú ítélet jogerejének a feloldására, azt is jelenti, hogy az Adós felé fizetési kötelezettség nem terhelte a per alperesét, vagyis az átutalt összeg az Adóst nem illeti meg, az nem vált az Adós vagyonává. A Végzés indoklása szerint nem releváns, hogy a Kifogást tevő fizetésekor az Adós a Beavatkozótól a Fővárosi Törvényszék 36.G.41.104/2016/16. számú ítélete alapján fizetést követelhetett. A kifogásbeli helyzet ugyan nem tévesen címzett fizetés, de a jogi helyzetet a Végzés alapján a tévesen címzett átutaláshoz hasonlóan kell megítélni, ez pedig azt jelenti, hogy az Adóshoz jogalap nélkül érkezett összeget haladéktalanul vissza kell utalni az adott eljárásban alkalmazandó Cstv. 28. § (4) bekezdésére figyelemmel. A Végzés indoklása utalt egyben arra, hogy ellenkező értelmezés mellett a jogerős ítélet alapján teljesítő fél kedvezőtlenebb helyzetben lenne, mintha a fizetési kötelezettségének nem tett volna eleget.

A Felszámoló felülvizsgálati kérelmet (4. számú melléklet) terjesztett elő a Fővárosi Ítéltábla fenti, jogerős végzésével szemben.

A felülvizsgálati kérelemben a Felszámoló az elkésztiségre való hivatkozáson túl előadta, hogy az adós vagyonába történt tévesen címzett utalások kapcsán kialakult korábbi ellentmondó gyakorlat eredményeként került a 2011. évi CXCVII. törvénnyel 2012.03.01-től beiktatásra a Cstv.-be a 28. § (4) bekezdése. A törvényhozó – figyelemmel a módosító törvény indoklására is – nyilván azért fogalmazta meg úgy a Cstv. 28. §

(4) bekezdését, hogy az a tévesen címzett utalásokra vonatkozik, mert a Cstv. 28. § (4) bekezdésének a rendelkezéseit a tévesen címzett utalásokra és nem más esetekre kívánta alkalmazni. Ebből következően a hitelezők egyéb jogalap nélküli gazdagodás jogcímén fennálló igényének megfizetésére továbbra is a Cstv. általános szabályai az irányadók. A Cstv. 4. § (1) bekezdése alapján a Kifogást tevő által megfizetett összeg az Adós felszámolási vagyonába tartozik, így a Fővárosi Ítéltábla végzése téves, mivel ezen összeget annak ellenére is a felszámolási vagyonon kívülinek tekintette, hogy arra sem a Cstv. 4. § (3)-(5) bekezdése, sem a Cstv. 28. § (4) bekezdése nem volt alkalmazható. A Fővárosi Ítéltábla által alkalmazott analógia alkalmazása nem vezethet oda, hogy a bírói jogalkalmazás a jogszabály egyértelmű rendelkezését lerontva, a jogalkotói akaratot átírva, az Alaptörvény 28. cikkben előírt értelmezési kötelezettséget megszegve történjen, amely miatt a végzés sérti a Cstv. 28. § (4) bekezdését és a Cstv. 51. § (3) bekezdését, az Alaptörvény 28. cikkét, valamint a Pp. 221. § (1) bek. szerinti indoklási kötelezettséget is.

A Kúria a Gfv.VI.30.356/2021/7. számú végzésében (5. számú melléklet) (továbbiakban: **Végzés**) a Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkhf.43.608/2021/2. számú végzését hatályában fenntartotta. A Felszámoló elkésettségére vonatkozó hivatkozását nem tartotta megalapozottnak. A Végzésben az ügy érdemére vonatkozóan a Kúria kifejtette, hogy a kifogásbeli esetben valóban nem a Cstv. 28. § (4) bekezdése által szabályozott tévesen címzett utalás történt. Álláspontja szerint azonban, ha a felszámolás tartama alatt jogerős bírósági határozat alapján az adósnak pénzüsszeget fizettek meg, s utóbb jogerős bírósági határozat hatályon kívül helyezte a pénzüsszeg kifizetésének alapjául szolgáló marasztalást tartalmazó ítéletet, a befizetett összegek „*az adós vagyonába kerültek ugyan, de nem voltak az adós felszámolás hatálya alá tartozó vagyonának részévé – akárcsak a téves átutalás miatt befolyt összegek*”. A Kúria Végzésének alapjául jogszabályi rendelkezést nem jelölt meg, annak alapjául a saját korábbi Gfv.VII.30.049/2021/5. számú határozatára hivatkozott. A „Cstv. kielégítési szabályai álláspontja szerint ezekre a pénzüsszegekre nem vonatkoznak”, ezért a Felszámolónak a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseinek megfelelően az adóshoz jogalap nélkül érkezett összeget vissza kell utalnia, amelyre tekintettel a Kúria a Fővárosi Ítéltábla jogerős végzését hatályában fenntartotta.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott Végzésével szemben nincs helye jogorvoslatnak (a jogegységi panasz benyújtásának a feltételei a jelen ügyben nem állnak fenn).

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Felszámoló a Végzést 2022.01.03. napján vette át a Felszámoló Céghozjáróján keresztül, így az alkotmányjogi panaszra nyitva álló, Abtv. 30. § (1) bekezdésében rögzített 60 napos határidő megtartásra került.

Az Adós a Végzésről a Felszámolón keresztül 2022.01.03. napján szerzett tudomást, így az alkotmányjogi panaszra nyitva álló, Abtv. 30. § (1) bekezdésében rögzített 60 napos határidő az ő esetében is megtartásra került.

d) Az Indítványozók érintettségének bemutatás

A Végzés a Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkhf.43.608/2021/2. számú azon végzését tartotta fenn hatályában,

amelyben a Fővárosi Ítéltábla a Felszámolót 199.886.629,- Ft összeg Kifogást tevő részére történő visszafizetésére kötelezte, így a Felszámoló érintettsége nyilvánvaló.

A Végzés alapján a Felszámolónak - a Cstv.-ben szabályozott kielégítési sorrend ellenére, attól eltérve - az Adós vagyonából kellene a Kifogás tevő részére a fenti összeget kiutalni, amellyel az Adós felszámolási vagyona 199.886.629,- Ft összeggel csökkenne, ezen összegből egyéb más hitelező nem részesülhetne. Erre tekintettel az Adós közvetlen érintettsége is fennáll, hiszen a Végzés alapján az Adós vagyona csökkenne.

e) A bírói döntést érdemben befolyásoló alapjogsérelem

A Kúria Végzése álláspontunk szerint sérti az Adós Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében (Tulajdonjog védelme) és a Felszámoló, valamint az Adós Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében (Jogállamisághoz való jog) és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében (Tisztességes eljáráshoz való jog) rögzített alapjogait azzal, hogy az Adós vagyonából a Kifogást tevő által egy jogerős ítélet alapján már befizetett összeget a Cstv. kögens rendelkezései ellenére, megfelelő törvényi felhatalmazás és indoklás nélkül, a saját korábbi – *contra legem* – döntésére alapítva kivonja, a 3. pontban kifejtettek szerint.

2. A panasz tartalmi befogadhatósága

A 3231/2012. (IX.28.) AB végzés rámutat, hogy az alkotmányjogi panasz intézménye a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöböléséhez biztosít jogkört, nem pedig a bírósági eljárás teljes egészének az ismételt felülbírálatára. A 3147/2013. (VII.16.) AB végzés ezzel összhangban azért utasította vissza az alkotmányjogi panaszt, mert az valójában az ügyben hozott bírósági döntések tartalmi, és nem alkotmányossági kritikáját adta.

Az Alaptörvény természetesen nem biztosít jogot a mindig helyes vagy igazságos döntéshez, mert – amint arra a 3325/2012. (XI.12.) AB végzés is rámutat – a bíró ténybeli vagy jogi tévedését az igazságszolgáltatás mai rendszere magában hordozza. Az Indítványozók ezért a jelen eljárásban nem is önmagában azt vitatják, hogy a Kúria panaszolt határozata érdemben helytelen lenne (noha, magától értetődik, az Indítványozók a Kúria végzését érdemben is súlyosan tévesnek tartják, különben – alkotmányos jogok sérelme ide vagy oda – nem terjesztenék elő a jelen panaszt). Az Indítványozók azt sérelmezik, hogy a Kúria a határozata meghozatalához vezető felülvizsgálati eljárásban egyrészt a jogállamiság követelményeit megsértve, nem tisztességesen járt el, másrészt megsértette az Adós tulajdonhoz való jogát, a 3. pontban részletesen kifejtettek szerint.

A 29/2021. (XI. 10.) AB határozat rögzíti, hogy az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben nem vonható az alkotmányos tulajdonvédelem alá minden olyan ügy, melyben az indítványozó állítása szerint jogsértő bírósági határozatok eredményeként pervesztes lett, és ezért vagyonvesztést szenvedett el. A jelen alkotmányjogi panasz azonban – az alábbi, a) és b) bekezdésekben kifejtettek szerint – nem egyszerűen arra irányul, hogy egy vagyoni jogi eljárásban a bíróságok által elkövetett, egyéb alkotmányossági kérdést fel nem vető, egyszerű törvénysértéseket a T. Alkotmánybíróság egyfajta szuperbírósággént orvosoljon, hanem arra, hogy a Kúriának az adós tulajdonjogát sértő és a felszámolási eljárás törvényi szabályozását – így a jogállamiságot és a tisztességes eljáráshoz való jogot egyaránt – alapvetően megkérdőjelező végzésének alaptörvény-ellenességét a T. Alkotmánybíróság érdemben megvizsgálja.

a) Befogadhatóság az Abtv. 27. § a) pontja alapján

Az Indítványozók a jelen ügyben nem egyszerűen azt állítják, hogy a panaszolt határozat – a lent részletesen kifejtettek szerint – megsértette a Cstv.-nek az adósi vagyona és a hitelezők kielégítési sorrendjére vonatkozó kógens szabályozását, hanem azt, hogy ezzel együtt sérültek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjogaik is. Ezen alapjogok sérelme alkotmányjogi panasz alapjául szolgálhat az Abtv. 27. § a) pontja alapján. Állítják továbbá az Indítványozók, hogy – a 4. pontban kifejtettek szerint – a Kúria oly kirívóan sértette meg a Cstv. 1. § (3) bekezdésének a felszámolási eljárás funkciójára, a 4. § (1) bekezdésének az adósi vagyona, és a 28. § (4) bekezdésének a téves utalásra vonatkozó szabályait, ami már önmagában is alaptörvény-ellenességet jelent: amint ugyanis arra a T. Alkotmánybíróság is rámutatott, a bírói jogértelmezés kirívó eltérése a törvénytől alapjogsérelemhez vezethet (3128/2020 ABH, [53]).

A panasz befogadhatóságának további, önálló indoka, hogy a T. Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére is alapítható alkotmányjogi panasz, igaz, csak két esetben: a kellő felkészülési idő hiánya, illetőleg a visszaható hatály tilalma körében (lásd például: 3276/2017. (X. 19.) AB végzés, Indokolás [13]). A jelen ügyben – a 3. pontban részletesen kifejtettek szerint – a Kúria Végzése a saját olyan korábbi határozatára hivatkozással tért el a Cstv. 4. § (1) bekezdésének (adósi vagyona) és a Cstv. 28. § (4) bekezdésének (téves utalás) a normatív tartalmától, és hozott *contra legem* határozatot, megsértve ezzel a felszámolási eljárásnak a Cstv. 1. § (3) bekezdésében deklarált célját és a Cstv. 57. §-ában rögzített kielégítési sorrendet is, mely határozat az Adós és a Felszámoló előtt nem lehetett ismert az ügy jogerős (tehát a Fővárosi Ítéltábla általi) lezárása előtt, sőt, amely ellentétes volt a Kúria (Legfelsőbb Bíróság) korábban közzétett határozatával (BH+2008.366). Az Indítványozók álláspontja szerint egyszerre sérti a jogállamiság elvét és vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű problémát az a jogkérdés, hogy a Kúria – mint jogalkalmazó, és nem mint jogalkotó szerv – vajon a saját korábbi, a felek által nem ismert gyakorlatára hivatkozással eltérhet-e olyan kógens jogszabályi rendelkezésektől, melyek nyelvtani értelmezése semmiféle lényegi mozgásteret nem hagy az adott ügyben, és amely eltérés *in concreto* a felszámolás alatt álló adós tulajdonjogának jelentős részét – a Cstv.-nek az adósi vagyont definiáló rendelkezését sértő módon – kivonja a felszámolási vagyontól, és a hitelezők kollektívja helyett egyetlen hitelező javára rendeli azt kiutalni, megsértve ezzel a Cstv. kielégítési sorrendre vonatkozó szabályait is, és megsértve az adósnak és a felszámolójának a tisztességes eljáráshoz való jogát (hiszen olyan magatartást vár el a felszámolótól – és a Felszámolón keresztül az Adóstól –, amely a jogszabályból nem következik, sőt, azzal ellentétes). Azzal, hogy a Kúria egy korábban (a konkrét eljárást megelőzően) közzé nem tett, *contra legem* határozatát olyan ügyben is alkalmazza, amely ügynek a felei ezen új, *contra legem* gyakorlatot nem ismerhették, jogi hatásában a visszamenőleges hatályú jogalkotásnak felel meg, ami alkotmányellenes, hiszen sérti a jogállamiság elvét: a 10/2018. (VII. 18.) AB határozat ugyanis kimondta (Indokolás [50]-[51]), hogy visszaható hatályról beszélünk akkor is, ha az új szabály a hatálybalépését megelőzően keletkezett, annak időpontjában fennálló tényállás jogkövetkezményét a régitől eltérően határozza meg. A jelen ügyben pontosan erről van szó: a Cstv. 4. § (1) bekezdése és a Cstv. 28. § (4) bekezdése alapján – valamint az arra vonatkozó, korábban közzétett felszámolási bírósági gyakorlat (BH+ 2008.8.366) szerint – csak és kizárólag a téves utalás kiadását lehetett soron kívül – a Cstv. 57. § kielégítési sorrendjétől eltérően – követelni a felszámoló által képviselt adóstól, de a bármely egyéb okból jogalap nélküli (azzá váló) fizetés soron kívüli visszaköveteléséről nem lehetett szó, minden ilyen fizetést csak a Cstv. általános szabályai szerint, a többi hitelezővel együtt, a kollektív felszámolási eljárásban lehetett csak érvényesíteni, a Cstv. által felállított, kógens kielégítési sorrendben, a felszámolási eljárásnak a Cstv. 1. § (3) bekezdésében rögzített funkciójával egyezően.

b) Befogadhatóság az Abtv. 29. § alapján

A jelen panasz befogadásának az Abtv. 29. § alapján is helye van. Egyrészt a Kúria döntését alaptörvény-ellenesség befolyásolta: a Kúria végzése az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését – a jogállamiság normatív követelményét – sértve, *contra legem* jutott arra a következtetésre, hogy az Adós köteles soron kívül kiadni az

adott összeget a Kifogást tevőnek. Másrészt a jelen ügyben az az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés is közvetlenül felmerül, miszerint egy felszámolás alatt álló gazdálkodó szerv vagyona vajon csökkenthető-e a felszámolási eljárásra vonatkozó kógens törvényi szabályozás ellenére, amely kérdés eldöntéséhez az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság és a XIII. cikk (1) bekezdésében garantált tulajdonhoz való jog alkotmányos értékelése szükséges.

Nem vitás, hogy demokratikus jogállami keretek között [Alaptörvény B) cikk (1) bek.], piacgazdaságban [M) cikk (1) és (2) bek.] a fizetéseképtelen gazdálkodó szervezetekkel szembeni kollektív igényérvényesítést (a magyar jogban a felszámolási eljárást) törvényi szinten kell szabályozni, hiszen alapvető társadalomszervezési (piacszabályozási) kérdésekről van szó. E kógens törvényi szabályozás lényege, alfája és ómegája, hogy a fizetéseképtelen adóssal – annak vagyonával – szemben a hitelezők együtt, egy eljárásban, kollektíve érvényesíthetik csak a követeléseiket, és e követelések kielégítésének a sorrendjét szintén a törvény (a Cstv.) határozza meg. A Kúria jelen panasszal támadott Végzése – a 3. pontban részletesen kifejtettek szerint – az Adós vagyonának részbeni, törvényellenes, egy adott hitelező javára történő, soron kívüli elvonásával nem csupán az Adós tulajdonhoz való alapjogát sérti, hanem alapjaiban kérdőjelezi meg a felszámolási eljárás törvényes intézményét [a Cstv. 1. § (3) bekezdését], sértve ezzel a jogállamiság [B) cikk (1) bek.] és a piaci verseny [M) cikk (1) és (2) bek.] elvét és értékét is. A tulajdonjog olyan sérelme, amely egyben a gazdaság kiszámítható működését biztosító jogi alapintézmény (itt a felszámolási eljárás) törvényes rendjét is sérti, olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, amely a T. Alkotmánybíróság érdemi határozatát teszi szükségessé, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének és a XIII. cikk (1) bekezdésének az alkotmányjogi értelmezésén keresztül (különös tekintettel arra, hogy a Kúria kizárólag a Cstv. – egyébként *contra legem* – értelmezése alapján hozott döntést, nélkülözve az alkotmányos megfontolásokat).

Annak eldöntése, hogy a konkrét ügyben valóban sérült-e az indítványozóknak a jogállamisághoz, a tulajdonhoz, illetve a tisztességes eljáráshoz való joga, már a jelen panasz érdemi alkotmányjogi vizsgálatát igényli, összhangban a T. Alkotmánybíróság gyakorlatával (pl. 3325/2020 ABH [15]).

3. Az alkotmányjogi panasz érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

„B) cikk

(1) Magyarország független, demokratikus jogállam.

M) cikk

(1) Magyarország gazdasága az értékteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.

(2) Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit.

R) cikk

(2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

T) cikk

(1) Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg.

I. cikk

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható

XIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak."

A fenti rendelkezések közül a B) cikk (1) bekezdése, a XIII. cikk (1) bekezdése és a XVIII. cikk (1) bekezdése az Adós, míg a B) cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése a Felszámoló vonatkozásában rögzít olyan konkrét alapjogot, amelyeket a Kúria támadott határozata közvetlenül megsértett. Ezen túl ugyanakkor a Kúria végzése megsértette az Alaptörvény egyéb, imént felhívott rendelkezéseit is, melyek még súlyosabbá teszik a konkrét alapjogi jogsértéseket.

b) A Végzés alaptörvény-ellenességének indokolása (érdemi alkotmányjogi összefüggések)

E pontban az Indítványozók levezetik, hogy a Végzés – azzal, hogy közvetlenül megsértette a Cstv. 1. § (3) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, 28. § (4) bekezdését és 57. §-át – miért és miként sérti meg az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését.

A Csődtv. 1. § (3) bek. alapján:

„(3) A felszámolási eljárás olyan eljárás, amelynek célja, hogy a fizetéseképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők e törvényben meghatározott módon kielégítést nyerjenek.”

A Csődtv. 4. § (1) bek. alapján:

„A csődeljárás és a felszámolási eljárás körébe tartozik a gazdálkodó szervezet minden vagyona, amellyel a csőd- vagy a felszámolási eljárás kezdő időpontjában rendelkezik, továbbá az a vagyon, amelyet ezt követően az eljárás tartama alatt szerez.”

A Csődtv. 4. § (3) bek. alapján:

„(3) Nem tartozik a gazdálkodó szervezet vagyonába:

a) a jogszabályban meghatározott természetvédelmi oltalom alatt álló földterület (nemzeti park, fokozottan

védett terület, nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó terület), külön jogszabályban meghatározott nemzeti vagyonban lévő műemlék, valamint az olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló vagyon, amely tekintetében a gazdálkodó szervezet jogszabály vagy szerződés alapján tulajdonosi jogokat, vagyonkezelői jogot vagy más, használatot biztosító jogot gyakorol, az említett vagyonkezelői jog és más, a használatot biztosító jog,

b) a víztársulatok tulajdonában, vagyonkezelésében, használatában lévő vizek, vízellátási hálózatok és a víztársulatoknak a közfeladatok ellátásához szükséges elkülönített vagyona;

c) a kárpótlás céljára elkülönített föld, a törvényben meghatározott földalap és a kárpótlási árverésre kijelöléssel nem érintett, illetve a kárpótlási árverésből visszamaradt földterület;

d) a gazdálkodó szervezet vagyonából az az ingatlan, amely - a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló 1991. évi XXXII. törvény 7. § (1) bekezdésében foglaltak alapján - a Kormány által jóváhagyott jegyzékben szerepel;

e) az adós munkavállalójának munkabéréből - külön jogszabály rendelkezései szerint - levont, valamint a csődeljárás, illetve a felszámolási eljárás tartama alatt levonásra kerülő szakszervezeti vagy egyéb érdek-képviselési tagdíj,

f) a munkavállaló munkabéréből jogszabály rendelkezései szerint a csődeljárás elrendelésének időpontjában vagy a felszámolási eljárás kezdő időpontjában már levont, de még be nem fizetett közteher,

g) a munkavállaló munkabéréből levont, de még ki nem fizetett tartásdíj és egyéb végrehajtás alá eső tartozás,

h) az adós birtokában lévő olyan vagyontárgy, amelyre az eladó a tulajdonjogát a vételár teljes kiegyenlítéséig fenntartotta, ide nem értve, ha azt már az adós a vételár kiegyenlítése előtt jogszerűen - beépítéssel, feldolgozással vagy átalakítással - új vagyontárgy létrehozására felhasználta, és ezzel a vagyontárgy az új dolog elválaszthatatlan részévé vált.

(4) A Kormány által a rendkívüli időszakra rögzített hadiipari készletek abban az esetben vonhatók be a felszámolási eljárásba, ha a Kormány az állami vagyonkezelő szervezet kezdeményezésére a rögzítést feloldja. A vagyonkezelő szervezet a felszámoló megkeresésére 30 napon belül köteles nyilatkozni arról, hogy a rögzítés feloldását kezdeményezi-e. A rögzítés feloldásáról a vagyonkezelő szervezet kezdeményezésétől számított 60 napon belül a Kormány dönt. E törvény alkalmazásában hadiipari készlet alatt a hadiipari tevékenységhez szükséges tárgyi eszközöket és forgóeszközöket - ideértve a gyártási dokumentumokat is - kell érteni.

(5) A védelem célját szolgáló állami tartalék nem része a gazdálkodó szervezet vagyonának."

A Csődtv. 28. § (4) bek. alapján:

„(4) Nem kell bejelenteni hitelezői követelésként, ha az adós bankszámlájára tévesen címzett átutalás került. Ennek visszautalása iránt a felszámoló haladéktalanul intézkedik."

A Cstv. 57. § (1) bekezdése szigorú sorrendben meghatározza, hogy a gazdálkodó szervezetnek a felszámolás körébe tartozó vagyonából a tartozásokat milyen sorrend figyelembevételével kell kielégítenie.

A továbbiakban két lépcsőben fejtjük ki, hogy a Végzés miért sérti az Alaptörvény felhívott rendelkezéseit. Az (i) pontban rendszerszinten, absztrakt módon világítunk rá az Alaptörvény Végzés általi megsértésére, tudva,

hogy egy efféle absztrakt alaptörvény-ellenesség nem szolgálhat alkotmányjogi panasz alapjául. Ugyanakkor a Végzésnek az Indítványozók konkrét alapjogait sértő rendelkezései – melyeket a (ii) pontban elemzünk – ebben a kontextusban merültek fel. Mind az absztrakt, mind a konkrét alaptörvény-ellenesség az Adós vagyona felől ragadható meg.

(i) Az adós vagyona: az Alaptörvény M) cikk (1) és (2), R) cikk (2), T) cikk (1), I) cikk (3) bekezdések és a 28. cikk sérülme

A Kifogást tevő által az Adós részére teljesített, jelen ügyben vitás fizetést az Adós számlavezetője az Adós számláján a felszámolás folyamatban léte alatt jóváírta, az az Adós kizárólagos rendelkezési joga alatt állott, így az átutalt összeg polgári jogilag nem vitásan az Adós vagyonába került. A Kúria Végzése ezen tényt maga sem vitatja, ugyanakkor arra az álláspontra helyezkedik, hogy az ennek ellenére „nem vált az adós felszámolási vagyonának a részévé”.

Álláspontunk szerint a Kúria előző bekezdésben idézett rendelkezése anyagi jogilag téves, hiszen a Cstv. nem különböztet meg az Adós felszámolási vagyonán belül olyan részt, amely ugyan az adós vagyonába tartozik, de nem képezi a felszámolási vagyon részét. A Cstv. 4. § (1) bekezdése alapján a felszámolási eljárás körébe tartozik a gazdálkodó szervezet minden vagyona, amellyel a felszámolási eljárás kezdő időpontjában rendelkezik, továbbá az a vagyon is, amelyet ezt követően az eljárás tartama alatt szerez. A felszámolási vagyon körébe nem tartozó kivételeket a Cstv. 4. § (3)-(5) bekezdései tételesen sorolják fel. A Cstv. 28. § (4) bekezdése ezen túlmenően kizárólag a tévesen címzett utalások tekintetében rendelkezik akként, hogy ezen összegeket a felszámolónak haladéktalanul vissza kell utalnia. A visszafizetni rendelt összeg nem esik a Cstv. 4. § (3)-(5) bekezdés szerinti kivételek körébe, és az vitán felül nem minősül a Cstv. 28. § (4) bek. szerinti tévesen címzett összegnek sem, amint az következik a BH+2008.366. számon közzétett felsőbbírósági döntvényből is. Ebből eredően tehát a szóban forgó összeg az Adós felszámolási vagyonába került, abba tartozik.

A Kúria a Végzésében gyakorlatilag egy nem létező, „az adós vagyonába került, de felszámolási vagyonban nem tartozó vagyon” fogalmát kreálja meg, és a Végzését erre alapítja.

A Kúria ezen Végzésével, amellyel a visszafizetni kért összeget az általa kreált, de a jogszabályban sehol nem létező jogi kategóriába sorolja, az Adós vagyonába került összeget önkényesen, törvényi felhatalmazás nélkül kiveszi az Adós felszámolási vagyonából. Ezzel a Kúria végzése nem csupán a Cstv. rendelkezéseivel ellentétes, hanem az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésébe („Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”), T) cikk (1) bekezdésébe („Általánosan kötelező magatartási szabályt az Alaptörvény és az Alaptörvényben megjelölt, jogalkotó hatáskörrel rendelkező szerv által megalkotott, a hivatalos lapban kihirdetett jogszabály állapíthat meg.”), I. cikk (3) bekezdésébe („Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”) és 28. cikkébe is ütközik.

A Kúria nem kreálhat jogot, nem vezethet be olyan új jogintézményeket („adós vagyonába került, de felszámolási vagyonba nem tartozó vagyon”), amelyek a felszámolási eljárás egyes alanyaira olyan általános kötelezettségeket telepítenek, amelyek az irányadó hatályos törvény alapján egyébként nem állnának fenn (Alaptörvény T. cikk (1) bek. megsértése). A Kúria Végzése ezzel gyakorlatilag törvényi felhatalmazás nélkül korlátozta az Adós Alaptörvényben is rögzített tulajdonjogát (Alaptörvény I. cikk (3) bek. megsértése). Hivatkozni kívánunk továbbá arra is, hogy a Kúria Végzésének alapjául szolgáló Gfv.VII.30.049/2021/5. számú határozata a Végzés meghozatalakor még nem volt a nyilvánosság számára megismerhető, így a Kúria egy olyan döntésével kreált jog követésének az elmulasztása miatt marasztalta a Felszámolót, amely a Végzés meghozataláig nem is volt az Indítványozók számára megismerhető (Alaptörvény T. cikk (1) bek. megsértése).

Az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A Cstv. 1. § (3) bekezdés szerint a felszámolási eljárás olyan eljárás, amelynek célja, hogy a fizetéseképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők a Cstv.-ben meghatározott módon kielégítést nyerjenek. A Cstv. alapvető célja és egyben egyik legfontosabb feladata tehát, hogy pontosan, mindenki számára egyértelműen és világosan megszabja, hogy mi az, ami a felszámolás alá került adós felszámolási vagyónába tartozik, és ezen vagyonból mely hitelező, milyen összegben és milyen sorrendben kaphat kielégítést. A Kúria végzése azzal, hogy a Kifogást tevőt a Cstv. rendelkezései ellenére privilégizált hitelezővé teszi, felrúgja a Cstv. által rögzített kielégítési sorrendet. Ezzel a Kúria egyrészt megsérti az Alaptörvényben foglalt piaci verseny [M] cikk (1) és (2) bek.] elvét és értékét is, másrészt a Kúria által alkalmazott Cstv. kielégítési szabályaival ellentétes jogértelmezés figyelmen kívül hagyja a Cstv. 1. § (3) bekezdésében rögzített célt, amellyel az Alaptörvény 28. cikkében írt jogszabályértelmezési kötelezettség is megszegi.

(ii) Az adós vagyona: az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, a XIII. cikk (1) bekezdés és a XXVIII. cikk (1) bekezdés sérelme

Az előző (i) pontban jelzett, rendszerszintű, absztrakt alaptörvény-sérelmen túl a Kúria – azzal tehát, hogy megkülönböztette az Adós vagyont és az Adós felszámolási vagyont, és a szóban forgó összeget kivonta az Adós felszámolási vagyonából – a Cstv. 4. § (1) bekezdésének megsértésével, azon keresztül megsértette az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a XIII. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdését is, mert nem csak polgári jogilag nonszensz, hogy valamely vagyonelem egyszerre valamely jogalany vagyónába is tartozik, meg nem is tartozik abba: alkotmányosan sem értelmezhető az a felsőbbbíróági álláspont, amely a jogi fogalmakat kirívóan önellentmondásosan használja, és emiatt a határozata indokolása eleve – szemantikailag – nem alkalmas arra, hogy a határozat rendelkező részét (legalább formállogikailag) alátámassza, ráadásul úgy, hogy *in concreto* az egyik legalapvetőbb jogot, a tulajdonhoz való jog fogalmát alkalmazza ellentmondásosan adott jogalany (az Adós) vonatkozásában. Különös súlyt kölcsönöz a Végzés eme következetlenségének, hogy az a jogintézmény (a felszámolási eljárás), amelynek a működése során a konkrét jogvita felmerült, gazdaságilag éppen a felszámolás alatt álló adós tulajdonára épül. Valamely felszámolási eljárás kapcsán az adós tulajdonjogának a sérelme, a tulajdonjoga ellentmondásos definiálása nem egyszerűen az adós vagyoni sérelmét jelenti, hanem azon messze túlmutatva az egész felszámolási eljárás értelmét, funkcióját kérdőjelezi meg. Ez már alkotmányos problémát okoz, sérül az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése, de sérül a B) cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése is, mert jogállamban elfogadhatatlan, hogy egy felsőbbbíróági határozat indokolása nyilvánvaló dogmatikai ellentmondást tartalmazzon, arra „épüljön”.

A Kúria ráadásul a fenti jogértelmezése alapjául nem jelölte meg sem a Cstv., sem más jogszabály rendelkezését. A Kúria döntésének alapjául nem a jogszabályok, hanem a saját korábbi Gfv.VII.30.049/2021/5. számú határozata szolgált, amely határozata ráadásul egy olyan ügyben született, amelynek elbírálásakor az analógiaként alkalmazott Cstv. 28. § (4) rendelkezései nem is voltak még hatályosak. A Kúria saját joggyakorlata értelemszerűen nem írhatja felül a törvényi rendelkezéseket, tekintettel arra, hogy az abban foglaltak mindenkire kötelezőek (Alaptörvény R) cikk (2) megsértése). Ezen kívül a Kúria határozata nem egyszerűen a saját korábbi, közzé nem tett, a felek által nem ismert, *contra legem* határozatára alapul, hanem ellentétben áll a korábbi, teljesen világos felsőbbbíróági gyakorlattal is. A BH+2008.366. számon közzétett döntvényében ugyanis a Legfelsőbb Bíróság állást foglalt abban a jogkérdésben, hogy a később hatályon kívül helyezett, jogerős ítélet alapján az adós javára megfizetett pénzösszeget miként kell besorolni a Cstv. 57. §-a szerint, tehát fel sem merült, hogy az ilyen pénzösszeg ne tartozna az adós felszámolási vagyónába. Azzal, hogy a Kúria *contra legem* és a saját korábbi gyakorlatát is megváltoztatva hozott határozatot, ráadásul úgy, hogy a korábbi gyakorlat megváltoztatásának nem adta indokát, sérült az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése (jogállamisági) és a XXVIII. cikk (1) bekezdése

(tisztességes eljáráshoz való jog is), hiszen az Indítványozók (sőt, rajtuk keresztül az Adós összes hitelezője) úgy kénytelenek nélkülözni az Adós vagyonának egy jelentős részét, úgy kell kiadniuk az Adós (felszámolási) vagyonából egy komoly összeget, hogy arra sem a Cstv., sem a Legfelsőbb Bíróság közzétett gyakorlata, sem az Alaptörvény alapján nem számíthattak, épp ellenkezőleg: a kógens jogszabályok és a közzétett felsőbbbírósi gyakorlat alapján arra számíthattak csak, hogy a jogerős ítélet alapján megfizetett összeg az Adós felszámolási vagyona, amit az Adós és a Felszámoló a Cstv. kógens rendelkezései szerint jogosult és köteles felhasználni, az Adós összes hitelezője érdekében. A T. Alkotmánybíróság is rámutatott e körben, hogy abban az esetben, ha valamely nemzeti jogszabály eltérő jogértelmezésének következményeit értékeli a bíróság, nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy figyelemmel az állam valamely szervének korábbi állásfoglalására, az érintett magán- vagy jogi személy alappal bízott-e az adott norma eltérő értelmezésében, mely az Alaptörvény 28. cikkéből is fakadó kötelezettség, és melynek megsértése kivételes esetekben akár az alaptörvény-ellenesség szintjét is elérheti. (3325/2020 ABH).

Utalunk továbbá az Alkotmánybíróság 20/2017 (VII.18.) számú határozatára is, amely szerint „A bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyát alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül tisztességes bírósi eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.”

[23] Önmagában egy *contra legem* ítélet még nem szükségképpen alaptörvény-ellenes (*contra constitutionem*) ítélet. Kivételesen, kellően súlyos esetekben azonban egy *contra legem* jogalkalmazás is felemelkedhet alkotmányjogilag értékelhető szintre, és a bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapításához vezethet (20/2017. ABH). Annak megítélése során, hogy valamely (állítólagos) *contra legem* jogalkalmazás kivételesen elérte-e az alaptörvény-ellenesség szintjét, az Alkotmánybíróság az eset összes releváns körülményének figyelembevételével határozhat. Az Alkotmánybíróság figyelembe veszi a megsértett jogszabály egyértelműségének és pontosságának a fokát; a jogszabály értelmezése és alkalmazása tekintetében az ítélkező bírót megillető mérlegelési jogkör terjedelmét; valamint a bírói döntésben megjelenő indoklást is (29/2021 ABH). Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a bírói döntések minőségével szemben támasztott alkotmányos követelmények az indokolt bírói döntéshez való jogból származnak, amely a tisztességes bírósi eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] egyik levezetett részjogosítványa (lásd először: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [28]-[34]).

A Kúria Végzése alapos ok, megfelelő jogszabályi hivatkozás nélkül, a saját korábbi döntésére alapítva, amely a felek számára az alapeljárásban nem volt megismerhető hagyta figyelmen kívül a hatályos jogot, amely így önkényes, tisztességtelen, és nem fér össze a jogállamiság követelményeivel, ezért sérti mind a kifogásolási eljárásban eljáró Felszámoló, mind pedig a felszámolás eljárás alatt álló Adós Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát is, és egyben ellentétes az Alaptörvény B cikk. (1) bekezdésében foglalt jogállamiság követelményével is.

A Kúria Végzése álláspontunk szerint azért is sérti az Adós Alaptörvény XIII. cikkében védett tulajdonjoghoz fűződő alapjogát, hiszen az Adós vagyonát erre vonatkozó törvényi felhatalmazás nélkül, a Cstv. szabályaival ellentétesen harmadik személy javára elvonja.

A tulajdonjog valamely elemének korlátozása akkor jár magának a tulajdonjognak mint alaptörvényi jognak a korlátozásával, és ezáltal akkor alaptörvény-ellenes, ha az nem elkerülhetetlen, kényszerítő ok nélkül történik, továbbá ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan (3150/2013. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [16]; 3232/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [11]). A jelen ügyben nem

vitás, hogy a Kúria végzése csökkenti az Adós felszámolási vagyonát, annak jelentős részét elvonja, mégpedig a Cstv. kógens szabályai ellenére. Az Adós tulajdonjoga e korlátozásának a jelen ügyben semmiféle kényszerítő oka nincs, nem volt, épp ellenkezőleg: a felszámolási eljárás természetéből annak kell (kellett volna) következnie, hogy a Kúria nem engedí meg, hogy a felszámolási vagyon egy része a hitelezői kollektíva helyett egyetlen hitelező részére kerüljön kiadásra, soron kívül, hiszen így egy törvényellenesen privilegizált hitelező jutna jogtalan előnyhöz az összes többi hitelezőhöz képest.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének a védelme a dologi, és nem a kötelmi jogviszonyokra terjed ki. A 3115/2017. (V. 22.) AB végzés (Indokolás [16]) e körben visszautalt a 118/B/2009. AB határozatra, amely szerint az Alkotmánybíróság – eddigi gyakorlata során – az olyan jogviszonyoknál, amelyek inkább voltak kötelmi jellegűek (*in personam*), mint dologi jellegűek (*in rem*), nem állapította meg a tulajdoni védelem fennálltát. A Kúria a támadott végzésében arról hozott döntést, hogy a Kifogást tevő által átutalt összeg az Adós felszámolási vagyonát képezi-e, ennél fogva a vizsgált jogviszony egyértelműen dologi jellegű, így az Alkotmánybíróság gyakorlatának megfelelően az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti védelem ezen jogviszonyra kiterjed.

4. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, hogy az Indítványozók kezdeményezik-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági Végzés és a Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkhf.43.608/2021/2. végzésének végrehajtásának felfüggesztését.

Az Indítványozók az Abtv. 53. § (4) bekezdése alapján kezdeményezi a Tisztelt Törvényszéknél illetve az Abtv. 61. § (1) bekezdése alapján a Tisztelt Alkotmánybíróságnál a Végzés és a Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkhf.43.608/2021/2. számú végzése végrehajtásának Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig történő felfüggesztését.

A felfüggesztés iránti kérelem indokaként előadjuk, hogy amennyiben a Végzésben és a Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkhf.43.608/2021/2. végzésében foglalt fizetési kötelezettségét a Felszámoló teljesítené, majd az alkotmányjogi panasz sikerre vezetne, úgy ezen megfizetett összeg felszámolási vagyonba történő visszakerülése lehetetlenné válna, tekintettel arra, hogy az Adósnak jogalap hiányában nem lenne már jogi eszköze a Végzés és a Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkhf.43.608/2021/2. végzése alapján megfizetett összeg Kifogást tevővel szembeni visszakövetelésre. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy az Adós felszámolója ne lenne köteles a végül jogcímét veszített összeggel elszámolni a Kifogást tevő fel, de ennek az elszámolása a Cstv. általános szabályai szerint, hitelezői igény megfizetéseként történhet csak meg, úgy, hogy a Kifogást tevő ne kerülhessen illetéktelen előnybe az Adós többi hitelezőjéhez képest. Ez a jelen ügynek az alkotmányos lényege, amit a Kúria figyelmen kívül hagyott.

A fentiek alapján tehát az alkotmányjogi panasz csakis abban az esetben szolgálhat jogorvoslati eszközként, amennyiben a Végzés és a Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkhf.43.608/2021/2. végzésének végrehajtása az alkotmányjogi panasz eljárásra tekintettel felfüggesztésre kerül. A Végzés és a Fővárosi Ítéltábla 12.Fpkhf.43.608/2021/2. végzése végrehajtásának felfüggesztése nélkül azonban az alkotmányjogi panasz hiába vezetne eredményre, az az Adós jogvédelmére nem lenne alkalmas, és a Kifogást tevő a Cstv. 57. § (1) bekezdésében rögzített kielégítési sorrendet megkerülve jutna kielégítéshez. E vonatkozásban hivatkozunk tovább arra is, hogy ez esetben az Adós több mint tízezer egyéb hitelezője szenvedne visszafordíthatatlan hátrányt, hiszen annak ellenére sem részesülhetnének a hitelezői igényeik kielégítéseként a Kifogást tevő által megfizetett 199.886.629,- Ft összegből, illetve ezen összeg annak ellenére sem lenne az Adós felszámolásának finanszírozásra fordítható, hogy az Alkotmánybíróság osztja az alkotmányjogi panaszunkban

foglaltakat.

b) Ügyvédi vagy kamarai jogtanácsosi meghatalmazás eredeti példánya, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

A Felszámoló jogi képviseletét ellátó kamarai jogtanácsos meghatalmazását 1. szám alatt csatoljuk.

c) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata

Az Indítványozók érintettségének igazolásaként 6. szám alatt csatoljuk az Adós hatályos cégkivonatát.

Tisztelettel:

Tisztelettel:

képv.: dr. Gerstenbrein György

kamarai jogtanácsos

képv. felszámolóbiztos